

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 јуни 2021 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: мај 2021 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2}),** во мај 2021 година, забележа месечно зголемување од 1,2%, коешто во најголем дел произлегува од повисоките депозитни пари³, при помал позитивен придонес и на краткорочните депозити, а во услови на пад кај останатите компоненти. Анализирани на годишна основа, паричната маса бележи раст од 8,6% и главно се објаснува со зголемените депозитни пари, а во помала мера и со краткорочните депозити и готовите пари во оптек, при пад кај долгорочните депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{4,5} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)							годишна промена (во %)							месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	3.2021	4.2021	5.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	3.2021	4.2021	5.2021	4.2021	5.2021
Парична маса М4	455,834	468,912	469,050	486,989	491,717	491,007	496,118	8.9	9.8	6.9	6.9	7.0	7.1	7.0	-0.1	1.0
Парична маса МЗ	403,714	416,935	418,556	436,231	441,478	441,230	446,737	8.3	9.7	7.6	8.0	8.6	8.5	8.6	-0.1	1.2
<i>од кои:</i>																
Готови пари во оптек	37,891	41,125	41,667	43,701	43,350	44,424	43,935	21.3	26.3	24.9	21.0	5.9	9.4	5.9	2.5	-1.1
Вкупни депозити	409,200	418,916	418,644	434,915	439,343	437,357	442,712	8.3	8.4	6.1	5.9	7.1	6.9	7.1	-0.5	1.2
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	108,138	110,550	112,505	123,212	122,085	120,973	125,086	12.5	11.2	8.0	10.1	16.0	14.3	16.0	-0.9	3.4
Во денари	75,876	77,609	79,641	86,323	85,618	81,951	86,228	13.8	9.3	5.4	5.4	15.0	11.1	15.0	-4.3	5.2
Во странска валута	32,261	32,941	32,865	36,889	36,467	39,022	38,857	9.5	15.9	14.9	22.8	18.3	21.8	18.3	7.0	-0.4
Домаќинства	275,574	280,512	278,469	285,216	289,941	290,432	291,526	8.6	8.7	6.1	4.6	4.8	4.7	4.8	0.2	0.4
Во денари	147,532	149,204	145,806	150,991	152,839	152,984	153,244	11.9	10.1	6.2	3.3	3.3	3.4	3.3	0.1	0.2
Во странска валута	128,042	131,309	132,663	134,225	137,102	137,448	138,282	5.1	7.1	6.0	6.2	6.5	6.3	6.5	0.3	0.6
Вкупни кредити	343,702	352,718	352,824	357,296	361,561	364,194	367,256	5.8	6.6	7.3	4.7	5.6	5.7	5.6	0.7	0.8
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	167,654	172,978	168,086	169,826	171,117	172,529	173,952	1.8	4.6	5.2	1.1	2.1	2.3	2.1	0.8	0.8
Во денари	103,597	106,688	101,925	102,688	103,024	105,634	106,705	0.4	3.3	2.7	-0.9	1.8	2.0	1.8	2.5	1.0
Во странска валута	64,057	66,290	66,161	67,138	68,093	66,895	67,246	4.0	6.9	9.3	4.3	2.6	2.8	2.6	-1.8	0.5
Домаќинства	174,634	178,384	183,431	185,814	188,697	189,907	191,500	10.1	8.8	9.5	8.0	8.8	8.9	8.8	0.6	0.8
Во денари	96,643	99,469	103,939	105,049	106,994	107,349	108,375	8.8	8.7	12.0	10.5	11.0	11.4	11.0	0.3	1.0
Во странска валута	77,990	78,916	79,492	80,765	81,703	82,558	83,125	11.9	8.9	6.4	5.0	6.1	5.7	6.1	1.0	0.7

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

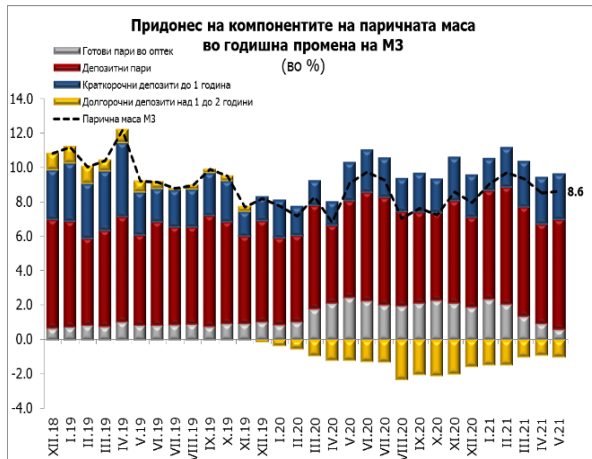
⁴ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁵ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити**⁶, во мај, забележаа месечен раст од 1,2%, пред сè поради високите депозити на корпоративниот сектор, во услови на поумерен раст на депозитите на домаќинствата. Годишната стапка на раст изнесува 7,1%, при раст кај двата сектора, којшто е поизразен кај корпоративниот сектор.
- Во мај, **вкупните кредити**⁷ се зголемени за 0,8% и 5,6%, на месечна и годишна основа, соодветно, при зголемено кредитирање кај двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁸

Извор: НБРСМ.

⁶ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁷ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁸ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

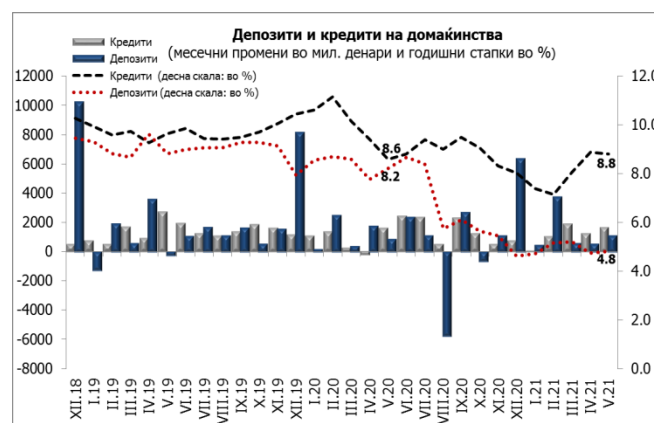
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Овој месец, вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, се зголемија за 3,4% во споредба со претходниот месец. Растот речиси целосно произлегува од зголемените депозитни пари, при позитивно влијание и на краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити во странска валута, во услови на пад кај останатите компоненти. Годишниот раст од 16,0% во најголем дел е резултат на повисоките депозитни пари, при помал, но позитивен придонес и на краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, во услови на пад кај краткорочните и долгорочните депозити во денари.
- **Кредитите на корпоративниот сектор**⁹, во мај, бележат раст од 0,8% на месечна основа, пред сè поради зголемените кредити одобрени во денари, при помал позитивен придонес и на кредитите во странска валута. На годишна основа, кредитите на корпоративниот сектор се зголемени за 2,1% и се одраз на повисоките кредити во денари и странска валута, со поизразено учество на денарските кредити.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата¹⁰

Извор: НБРСМ.

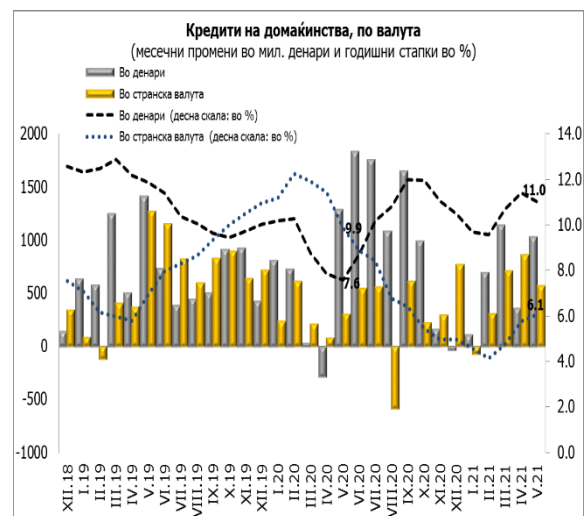
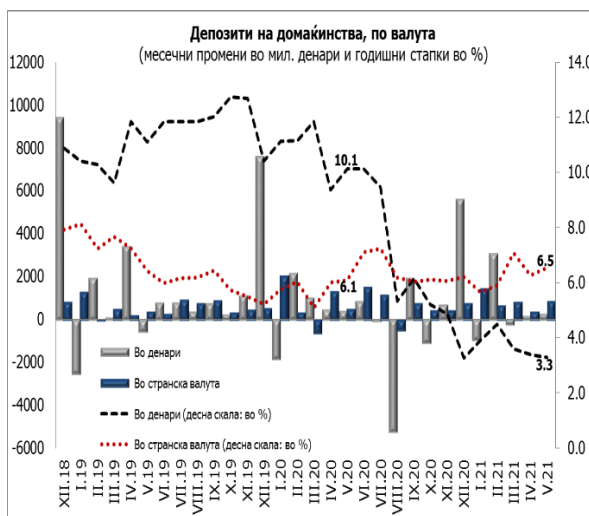
⁹ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

¹⁰ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

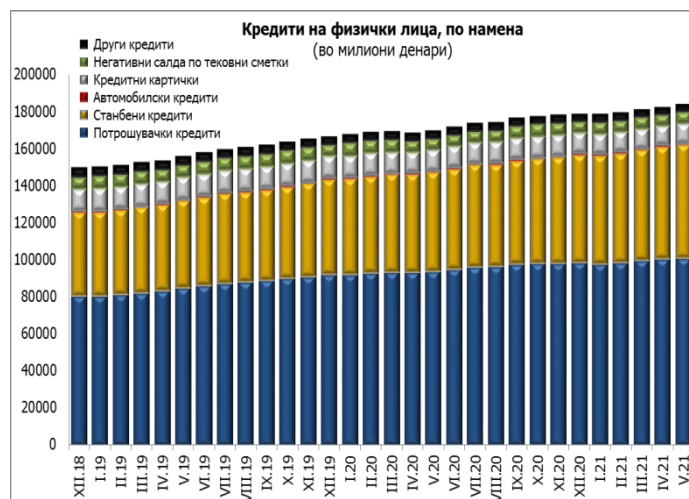

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во мај, кај вкупните **депозити на домаќинствата** е остварен месечен раст од 0,4%, којшто во најголем дел се должи на зголемените краткорочни депозити во странска валута, при позитивно влијание и на депозитните пари, краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити во странска валута, а во услови на пад кај долгорочните депозити во денари. Годишната стапка на раст изнесува 4,8%, како резултат на повисоките депозитни пари и краткорочните депозити во странска валута, при забележан пад кај останатите компоненти.
- **Кредитите на домаќинствата**, овој месец, забележаа месечно и годишно зголемување од 0,8% и 8,8%, соодветно. Кредитите во денари имаат поголем придонес кон нагорната промена на месечно и годишно ниво.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)			
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	3.2021	4.2021	5.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	3.2021	4.2021	5.2021	4.2021	5.2021
Потрошувачки кредити	93,440	94,982	97,850	98,772	99,721	100,620	101,209	13.5	10.0	9.9	6.9	6.7	7.7	7.7	0.9	0.6
Станбени кредити	52,959	54,392	55,985	58,306	59,901	60,702	61,199	13.9	13.8	14.0	13.6	13.1	14.1	14.1	1.3	0.8
Автомобилски кредити	306	292	291	282	263	259	249	-4.1	-8.6	-7.9	-10.9	-14.0	-14.5	-15.7	-1.7	-3.6
Кредитни картички	11,570	11,508	11,649	11,205	10,539	10,417	10,432	-4.5	-4.2	-2.6	-6.1	-8.9	-8.1	-9.1	-1.2	0.1
Негативни салда по тековни сметки	6,499	6,205	6,280	5,818	6,399	6,093	6,446	-4.8	-9.4	-10.8	-5.0	-1.5	0.6	5.3	-4.8	5.8
Други кредити	3,969	3,946	3,912	3,871	3,736	3,711	3,665	-6.7	-6.4	-6.7	-6.0	-5.8	-6.6	-7.3	-0.7	-1.3

Извор: НБРСМ.

- Во мај, гледано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, бележат месечен раст од 0,6% и 0,8%, соодветно, додека на годишно ниво се зголемени за 7,7% и 14,1%, соодветно. **Автомобилските кредити**, овој месец, се намалени за 3,6% на месечна основа, а на годишна основа тие се пониски за 15,7%. Во мај, кредитите одобрени на **кредитни картички** бележат мал месечен раст од 0,1%, додека на годишна основа се пониски за 9,1%. **Негативните салда на тековните сметки**, во мај, остварија месечен и годишен раст од 5,8% и 5,3%, соодветно. Кредитите одобрени врз **други основи**, овој месец, бележат месечно и годишно намалување од 1,3% и 7,3%, соодветно.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 јули 2021 година (референтен пресек заклучно со јуни 2021).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).